

BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΑΘΗΝΑ ΝΤΟΥΛΙΑ¹

Ένα αυγό που πήρε φόρα

Συγγραφέας: Τασούλα Τσιλιμένη

Εικονογράφηση: Χρύσω Χαραλάμπους

Εκδόσεις Πατάκη (Φεβρουάριος 2026)

Το νέο εικονογραφημένο βιβλίο της Τασούλας Τσιλιμένη, *Ένα αυγό που πήρε φόρα*, συνιστά μια σύγχρονη αφηγηματική πρόταση στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας, όπου η λιτότητα της πλοκής συνδυάζεται με συμβολική πυκνότητα και πολυεπίπεδη σημασιοδότηση. Σε ένα αφηγηματικό πλαίσιο που εκκινεί από έναν διαγωνισμό ζωγραφικής αυγών μεταξύ ανθρωπομορφικών ζώων, το έργο αναπτύσσει ζητήματα που αφορούν την ταυτότητα, τη δημιουργικότητα και τη διαχείριση της απρόβλεπτης μεταβολής, ενώ παράλληλα ενεργοποιούνται μηχανισμοί πρόσληψης που εμπλέκουν δημιουργικά τον μικρό αναγνώστη.

Η αφήγηση οργανώνεται σε τριτοπρόσωπη, ετεροδιηγητική προοπτική, επιτρέποντας μια σχετική αφηγηματική απόσταση που ενισχύει την αναγνωστική ελευθερία. Ο αφηγητής δεν επιβάλλει ερμηνευτικά σχήματα, αλλά δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μια ενεργητική πρόσληψη του κειμένου από τον αναγνώστη, σύμφωνα με τις αρχές της αναγνωστικής ανταπόκρισης (Rosenblatt, 1995). Η επιλογή αυτή ενισχύει την αντικειμενικότητα της αφήγησης, επιτρέποντας στον αναγνώστη να προσεγγίσει το κείμενο βιωματικά και να προβάλλει δικές του ερμηνείες. Η γραμμική εξέλιξη της πλοκής, σε συνδυασμό με τη χρήση επαναλήψεων και ρυθμικών μοτίβων, που λειτουργούν όχι μόνο ως υφολογικά μέσα αλλά και ως παιδαγωγικά εργαλεία, διευκολύνοντας την κατανόηση και την εμπλοκή του παιδιού στην αφήγηση, ενισχύει τη δυναμική της αφήγησης και αντανακλά την κίνηση που δηλώνεται ήδη στον τίτλο.

Κεντρικό αφηγηματικό και συμβολικό μοτίβο αποτελεί το αυγό, το οποίο λειτουργεί ως πολυσημικός φορέας νοήματος. Συνδεδεμένο με τη γέννηση και τη δυνατότητα, το αυγό μετατρέπεται σε σύμβολο της εν δυνάμει εξέλιξης, ενώ η «φόρα» που αποκτά παραπέμπει στη μετάβαση, στην απώλεια ελέγχου και στην αναπόφευκτη πορεία προς το νέο και το άγνωστο, προς την αλλαγή και την ενηλικίωση. Το μοτίβο της κίνησης αποκτά υπαρξιακή διάσταση, υποδηλώνοντας τη μετάβαση από το προστατευμένο στο άγνωστο, από τη στατικότητα στη δράση, καθιστώντας εντέλει το έργο ανοιχτό σε πολλαπλές αναγνώσεις.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά η έννοια της συνεργασίας, η οποία αναδεικνύεται ως βασικός άξονας της αφήγησης, ως θεμελιώδη αξία, η οποία υπερβαίνει το πλαίσιο της ατομικής δημιουργικότητας και επαναπροσδιορίζει τη σημασία της επιτυχίας. Αν και η αφηγηματική αφετηρία στηρίζεται σε έναν διαγωνιστικό άξονα —δομή που

---

¹ Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδικής Λογοτεχνίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και μεταδιδακτορική ερευνήτρια του ΠΤΠΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

παραδοσιακά ευνοεί την ανάδειξη του ατομικού επιτεύγματος— η εξέλιξη της πλοκής υπονομεύει δημιουργικά αυτή τη λογική, προβάλλοντας τη συλλογικότητα ως ανώτερη μορφή δράσης.

Η συνεργασία δεν παρουσιάζεται απλώς ως πρακτική επιλογή, αλλά ως βαθύτερη ηθική στάση, η οποία συνδέεται με την ενσυναίσθηση, την αλληλεγγύη και τη συναισθηματική ωρίμανση των ηρώων. Η σύμπραξη μεταξύ των ζώων-χαρακτήρων και ιδιαίτερα η υποστήριξη προς την κότα τη στιγμή της κρίσης λειτουργεί ως αφηγηματικός καταλύτης, που αναδεικνύει την αλληλεγγύη και την ενσυναίσθηση ως ανώτερες αξίες μετατοπίζοντας το ενδιαφέρον από το αποτέλεσμα (βράβευση) στη διαδικασία (συμμετοχή και συν-δημιουργία). Η συνεργασία έτσι παρουσιάζεται ως ουσιαστικός τρόπος ύπαρξης και συνύπαρξης, επαναπροσδιορίζοντας την έννοια της επιτυχίας ως συλλογικής εμπειρίας.

Η προσέγγιση αυτή συνάδει με σύγχρονες θεωρήσεις της παιδικής λογοτεχνίας, οι οποίες τονίζουν τον ρόλο του κειμένου στη διαμόρφωση κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων. Η «μοιρασμένη χαρά» που προκύπτει από τη συλλογική δημιουργία λειτουργεί ως αντιστάθμισμα στον ατομικισμό, προβάλλοντας ένα αξιακό πρότυπο που εστιάζει στη συνύπαρξη και τη συμπερίληψη.

Παράλληλα, η εικονογράφηση της Χρύσως Χαραλάμπους ενισχύει οπτικά αυτή τη συλλογική διάσταση, ιδίως στις σκηνές ομαδικής δράσης, όπου η συνύπαρξη των μορφών στον ίδιο εικαστικό χώρο και η χρωματική συνομιλία μεταξύ των επιμέρους έργων υποδηλώνουν τη συνδημιουργία και την αλληλεπίδραση.

Γενικότερα, ο ρόλος της εικονογράφησης στο συγκεκριμένο εικονογραφημένο βιβλίο είναι καθοριστικός για την πρόσληψη του έργου, η οποία δεν περιορίζεται σε έναν διακοσμητικό ρόλο, αλλά συγκροτεί ένα παράλληλο αφηγηματικό επίπεδο. Η εικονογράφηση της Χρύσως Χαραλάμπους δεν λειτουργεί απλώς συμπληρωματικά, αλλά συνδιαμορφώνει το αφηγηματικό αποτέλεσμα. Λόγος και εικόνα συνδιαμορφώνουν το νόημα μέσα από μια δυναμική αλληλεπίδραση.

Μέσα από τη χρήση έντονων χρωμάτων, δυναμικών γραμμών και εκφραστικών σχημάτων, αποδίδεται η κίνηση και η ένταση της ιστορίας, ενισχύοντας τη δραματουργία του κειμένου. Η εικόνα επεκτείνει το νόημα του λόγου, προσφέροντας οπτικές πληροφορίες που δεν δηλώνονται ρητά στο κείμενο. Έτσι, δημιουργείται μια αλληλεπιδραστική σχέση λόγου και εικόνας, όπου ο αναγνώστης καλείται να συνθέσει τα δύο επίπεδα σε μια ενιαία εμπειρία ανάγνωσης. Η εικονογράφηση, συνεπώς, λειτουργεί ως αφηγηματικός φορέας ισότιμος με το κείμενο, σύμφωνα με τις αρχές της σύγχρονης εικονογραφημένης αφήγησης.

Η γλώσσα της Τσιλιμένη χαρακτηρίζεται από απλότητα, σαφήνεια και ρυθμικότητα. Η οικονομία του λόγου και η επιλεκτική χρήση εκφραστικών μέσων καθιστούν το κείμενο προσβάσιμο, χωρίς να στερείται ποιητικότητας. Η αφήγηση διατηρεί έναν υπόγειο λυρισμό, ο οποίος ενισχύει τη συναισθηματική απήχηση του έργου. Η απουσία διδακτισμού αποτελεί ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα του έργου, καθώς το μήνυμα αναδύεται οργανικά μέσα από την εξέλιξη της αφήγησης και τη δράση των χαρακτήρων.

Το βιβλίο προάγει αξίες όπως η αποδοχή της αλλαγής, η εμπιστοσύνη στον εαυτό και η θετική αντιμετώπιση του αγνώστου. Χωρίς διδακτισμό, προσφέρει ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο το παιδί μπορεί να αναγνωρίσει και να επεξεργαστεί εμπειρίες

μετάβασης και αβεβαιότητας. Στο πλαίσιο της αναγνωστικής ανταπόκρισης, το έργο ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή του αναγνώστη, καθώς αφήνει ανοιχτά περιθώρια ερμηνείας και ταύτισης.

Συνοψίζοντας, το *Ένα αυγό που πήρε φόρα* συνιστά ένα αξιόλογο δείγμα σύγχρονης παιδικής λογοτεχνίας, ένα πολυεπίπεδο εικονοβιβλίο που συνδυάζει αφηγηματική απλότητα με συμβολικό βάθος. Η αρμονική συνύπαρξη λόγου και εικόνας, η έμφαση στη συνεργασία και η ανάδειξη της συλλογικής χαράς καθιστούν το έργο ιδιαίτερα αξιόλογο τόσο ως λογοτεχνικό όσο και ως παιδαγωγικό εργαλείο. Πρόκειται για μια αισθητικά άρτια και αφηγηματικά ευρηματική πρόταση στον χώρο της σύγχρονης παιδικής λογοτεχνίας, που ενθαρρύνει τον αναγνώστη να στοχαστεί πάνω στη σημασία της συνύπαρξης, της δημιουργικότητας και της αποδοχής του απρόβλεπτου. Η συμβολή του εντοπίζεται τόσο στο αισθητικό όσο και στο παιδαγωγικό επίπεδο, καθιστώντας το κατάλληλο για εκπαιδευτική αξιοποίηση αλλά και για απόλαυση ως λογοτεχνικό κείμενο. Μεταφρασμένο και στην αγγλική, το βιβλίο αποτελεί μια διαπολιτισμική πρόταση συμπερίληψης με αξίες παναθρώπινες και παγκόσμιες σε εποχές κρίσιμες.